

Riigihalduse ministri 26. veebruari 2020. a määruse nr 7 "Kohaliku omavalitsuse hoonete energiatõhusaks muutmiseks antava toetuse kasutamise tingimused ja kord" muutmise määruse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Riigihalduse ministri määruse „Riigihalduse ministri 26. veebruari 2020. a määruse nr 7 „Kohaliku omavalitsuse hoonete energiatõhusaks muutmiseks antava toetuse kasutamise tingimused ja kord“ muutmise“ eelnõuga (edaspidi *eelnõu*) muudetakse uue taotlusvooru avamisega seoses projekti lõpptähtaega, ajakohastatakse kohaliku omavalitsuse tuludest sõltuvaid kohalduvaid maksimaalseid toetusmäärasid, kaotatakse välistus omafinantseeringuna kasutada teiste siseriiklike toetuskeemide vahendeid ning võimaldatakse projekti elluviimist kinnistul, mille kasutamiseks on taotlejal hoone kasutusiga ületava pikkusega hoonestusõigus.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Määruse eelnõu koostas Rahandusministeeriumi regionaalarengu osakonna regionaalpoliitika talituse nõunik Tarmo Kivi (telefon 611 3104, e-mail tarmo.kivi@fin.ee). Eelnõule tegi juriidilise ekspertiisi õigusosakonna jurist osakonna juhataja ülesannetes Virge Aasa (telefon 611 3549, e-mail virge.aasa@fin.ee). Eelnõu toimetas keeleliselt õigusosakonna keeleteimetaja Sirje Lilover (telefon 611 3638; e-mail sirje.lilover@fin.ee).

1.3. Märkused

Eelnõu kohaselt muudetakse riigihalduse ministri 26. veebruari 2020. a määrust nr 7 „Kohaliku omavalitsuse hoonete energiatõhusaks muutmiseks antava toetuse kasutamise tingimused ja kord“ (edaspidi *kehtiv määrus*) (RT I, 28.02.2020, 34).

Eelnõu ei ole seotud muu menetluses oleva eelnõu, Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammi ega Euroopa Liidu õiguse rakendamisega.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb viiest punktist.

Eelnõu punktiga 1 asendatakse kehtiva määruse § 4 lõige 2 millega sätestatakse projekti alguse ja lõpu aeg. Muudatuse kohaselt ei või projekti algus olla varasem kui taotlusvooru avamise päev ja lõpp hilisem kui 2023. aasta 31. detsember. Muudatus on seotud määruse alusel uue taotlusvooru ja selleks uue projektide elluviimise lõpptähtaja määramise vajadusega.

Eelnõu punktiga 2 asendatakse kehtiva määruse § 6 lõige 5 millega sätestatakse uues sõnastuses, et omafinantseeringuna ei arvestata Euroopa Liidu asutustelt või fondidelt saadud tagastamatut abi. Võrreldes kehtiva sõnastusega jäetakse ära piirang, et omafinantseeringuna ei arvestata lisaks Euroopa Liidu asutustelt või fondidelt saadud tagastamatule abile muude abiskeemide alusel saadud tagastamatut abi. Muudatus on tingitud asjaolust, et seoses COVID 19 viiruse leviku ja sellega seotud majanduslike mõjude leevendamise on loodud abiskeemid *COVID-19 eriolukorras kohaliku omavalitsuse üksustele investeringuteks, lammutamise ja remonttöödega seotud tegevusteks toetuse eraldamise ning kasutamise tingimused ja kord*, mis võimaldavad investeringute omafinantseeringuks toetusvahendeid kasutada. Üldiselt ei ole

levinud selline praktika, mille kohaselt ühe toetuskeemi raames antud vahendeid oleks võimalik kasutada teise toetuskeemi omafinantseeringu katmiseks levinud ei ole, kuna tavapäraselt on toetuskeemi raames antava toetuse sihtotstarve ja abikõlblikud kulud suhteliselt kitsalt määratud, kuid muudatusega jäetakse paindlikkus selliseks vahendite kasutamiseks, kui selline vahendite kasutus on mõnes toetuskeemis lubatud.

Eelnõu punktiga 3 asendatakse kehtiva määruse § 8 lõike 4 punkt 3 uue sõnastusega, mille kohaselt on kohustuslikuks esitatavaks lisadokumendiks kinnitus, et projektiga hõlmatud hoone ja hoonealune kinnistu kuuluvad taotlejale või on taotleja kasuks seatud rekonstrueeritava hoone kasutamisega ületava pikkusega hoonestusõigus, ja/samuti info projektiga hõlmatud hoone ja hoonealuse kinnistu kasutamiseks sõlmitud lepingute kohta. Võrreldes kehtiva sõnastusega luuakse võimalus projekti ellu viia mitte ainult taotleja omandis oleval kinnistul vaid ka kinnistul, mille kasutamiseks on sõlmitud hoonestusõigusleping. Muudatus on vajalik, kuna määruse senisel rakendamisel on ilmnenud olukordi, kus kohaliku omavalitsuse üksuse poolt teenuste pakkumiseks kasutatav ja haldamisel olev hoone paikneb hoonestusõiguse alusel näiteks riigimaal. Pikaajaline hoonestusõigus, mille kehtivus on sama või ületab eeldatavat hoone kasutamisega on meetme eesmärki arvestades võrreldav omandiõigusega ega takista meetme eesmärgi saavutamist.

Eelnõu punkt 4 täiendab määrust §-ga 22, mille kohaselt taotlused, mis on esitatud taotluse esitamise hetkel kehtinud redaktsiooni kohaselt (enne taotluste esitamise tähtaega ehk 17.06.2020), menetletakse lõpuni vastavalt toetuse rahuldamise otsuse tegemise ajal kehtinud korrale. Sh kohaldatakse varasemaid redaktsioone ka tollel hetkel kehtinud otsustele, tagasinõude ja tähtaegade pikendamise menetlustele ning materiaalõiguslikele tingimustele.

Eelnõu punktiga 5 asendatakse kehtiva määruse lisa 1 „Toetuse määr“. Võrreldes kehtiva määrusega kasutatakse ajakohastatud andmeid ja uuendatud meetodikat kohalikele omavalitsustele kohalduvate individuaalsete toetusmäärade arvutamisel. Arvestuse aluseks on kohalike omavalitsuste tulud maksudest, loodusressursside kasutamisest ning tasandusfondist tulude-kulude tasandamiseks 2019. aastal antud osa riigiraha.fin.ee andmetel. Elanike arvu aluseks on rahvastikuregistri andmed 1. jaanuari 2019. a seisuga. Üle 18-aastastest on võetud arvesse Eesti kodakondsust tõendava dokumendiga või kehtiva elamisloaga isikud. Kehtiva määruse toetuse määra aluseks oli põhitegevuse tulu, mille arvutamise aluseks oli saldoandmike infosüsteemi kohaselt 2018. aasta kohaliku omavalitsuse üksuse põhitegevuse tulude maht eurodes, millest on maha arvatud haldusreformiga kaasnevalt riigilt saadud ühinemistoetused ja sundühendamise, raugenud juhtumite hüvitised ning tasandusfondis sisalduv väikesaarte toetus. Elanike arvu aluseks oli rahvastikuregistri andmestik 1. jaanuari 2018. a seisuga. Üle 18-aastastest oli võetud arvesse Eesti kodakondsust tõendava dokumendiga või kehtiva elamisloaga isikud.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32-46), alusel saadavate vahendite kasutamist kooskõlas nimetatud direktiivi ja atmosfääriõhu kaitse seadusega.

4. Määruse mõjud

Määruse muutmisega luuakse eeldus täiendava taotlusvooru korraldamiseks ning kõrvaldatakse/lahendatakse eelmise taotlusvooru käigus ilmnenu puudused, võttes muu hulgas arvesse Covid-19 pandeemiaga seoses muutunud olukorda. Eeldatavalt võib vähesel määral laieneda taotlejate ring, taotlejate arvel, kes läbiviidud taotlusvooru ajal kehtinud tehniliste tingimuste mittetäitmisest tõttu ei kvalifitseerunud, või kellel puudus vajalikul määral omafinantseeringu tagamise võimekus. Muudatused ei puuduta juba lõppenud taotlusvooru taotluste menetlust, otsuseid, ega nende alusel projektide elluviimist.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne täiendavaid tulusid ega kulusid riigieelarvele ega kohaliku omavalitsuse üksuste eelarvetele.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras. Määrust uut redaktsiooni ei rakendata tagasiulatuvalt. Taotlused, mis on esitatud taotluse esitamise hetkel kehtinud redaktsiooni kohaselt ning nende alusel tehtud otsused ja nende täitmisega seonduv menetletakse lõpuni vastavalt toetuse rahuldamise otsuse tegemise ajal kehtinud korrale.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks eelnõude infosüsteemi EIS kaudu ministeeriumidele ja Eesti Linnade ja Valdade Liidule ning arvamuse avaldamiseks Riigi Tugiteenuste Keskusele. Eelnõule esitatud tehniliste märkustega on arvestatud. Muus osas märkusi ei esitatud.